

ПЕЙЗАЖ ЯК СФЕРА ПОЕТИЧНОГО ФІЛОСОФСТВУВАННЯ У ЛІРИЦІ ЛІНИ КОСТЕНКО

У статті окреслено проблеми «прочитання» та робиться спроба аналізу психологічних аспектів душі, що прагне кохати. Розглянуто творчість митця як подолання хаосу, нове розуміння взаємодії автора і тексту. Аналізується поезія Ліни Костенко «Послухаю цей дощ» з точки зору пейзажу та гармонії двох субстанцій – «Я» і «дощ», людська природа, усвідомлення себе і краси світу довкола себе, що вихоплює для читача око митця

Ключові слова: психологія, аналіз, текст, автор, поезія.

Серед численних чинників, що впливають на дуже складний і по суті своїй маловивчений і глибоко індивідуальний процес формування особистості взагалі, а творчої зокрема, безсумнівно, маємо враховувати такий фактор, як детермінація суттєвих рис інтелекту індивіда із мірою його залучення до культурної спадщини людства, в якій словесному мистецтву належить найвизначніше місце.

Доведено, що рівень гуманітарної культури людини завжди виступає запорукою її плідної діяльності в усіх галузях творчої праці разом із науково-технічною сферою.

Сьогодення потребує від людини, окрім спеціальних знань, тренованого гнучкого мислення, високої сприйнятливості нового, здатності до самостійного продукування цього нового.

Стрімкий розвиток інформаційного суспільства спричинив низку змін і в сприйнятті поняття творчості: з одного боку – намітилась десакралізація ролі автора і таїнства творчого процесу. І це попри тисячолітню традицію вважати творчість чимось божественним, небуденним, надприродним дійством. З іншого – творчість набуває прикладних рис, стає необхідною навичкою у сфері бізнесових інтересів (реклами, маркетингу, піару тощо).

Творчість як подолання хаосу, як віднаходження «точки» неповернення, наслідком чого є народження мистецьки досконалого твору. І. Бескова, досліджуючи природу творчого мислення, підсумовує: «Осяяння, творчий акт – це завжди крок у невідоме. Те, що постає в результаті вільного чи мимовільного здійснення цього кроку, для одних обертається драмою, розкриваючи перед ними те, до сприйняття чого вони не були готові, для інших – припливом життєвої енергії, захватом, схилянням перед гармонією, досконалістю й неохопністю світу, що їм відкрився. І тільки подолання внутрішніх бар'єрів, відмова від початкових власних страхів перед небезпекою невідомого дозволять уникнути болю та страждань і пережити захват і очищення» [2, 55]. Власне, ми підходимо до нового розуміння взаємодії автора і тексту. Бо «смерті автора» у постмодерному розумінні після акту творчості не відбувається, а водночас є і діють закони, які швидше

свідчать про творчість як природний потяг, що очищує і саморегулює на рівні особистості.

Моральні й психологічні аспекти взаємодії людського духу зі світом природи завжди лишалися дзеркалом становлення загальнолюдської гуманістичної свідомості. Природа і філософія, природа і мистецтво – це аспекти художнього осмислення проблеми «природа і людина» українським словесним мистецтвом протягом усієї історії становлення української літератури. Шляхи образного пізнання природи на вищому рівні поетичної рефлексії, інтегральність цього явища як джерела дієвої сили на стику національних і універсальних естетичних переживань ставали об'єктом багатьох дослідників, оскільки взаємини між митцем і природою трансформуються в акції творення нової реальності –художньої.

Філософське осягнення хронотопу в поезії Ліни Костенко має багатоплощинний характер, і це відчутно навіть у просторі одного невеликого тексту. Погляньмо уважно на поезію «Послухаю цей дощ». Чи не дивно, що процес перетікання-перебігу часу має в тексті чітко позначенні просторові координати? Адже починається ліричний етюд антропоморфізованою пейзажною замальовкою з чітко окресленим мотивом гармонії двох субстанцій — "Я" і «дощ. У текстуальних параметрах взаємоосягнення панує настрій довіри й розуміння, заявлена психологічна ситуація паритетності:

*Послухаю цей дощ. Підкрався і шумить.
Бляшаний звук води, веселих крапель кроки.*

Послухаю, підкрався, шумить – дієслова, поставлені густо в один ряд, звучать запрошенням до гри, до віри, розуміння. Означені метафоричною структурою живого звучання, де алітерація творить радісну ілюзію руху, вони, ці слова, оприявнюють інтуїтивно охоплений ритм і настроєвість світу в одномоментному його бутті («веселих крапель кроки»). Очевидно, емоційно заряджений епітет «веселих» оптимістично інтонує загалом тривожні в інших контекстах звукосполучення «кр». В комплексі маємо факт поетичного дива.

Яким же чином відбувається в наведеному тексті Ліни Костенко процес емоційної трансформації від легкої гри ліричного «Я» зі світом до заглибленого самоспостереження цього ж «Я»?

*Ще мить, ще мить, ще тільки мить і мить,
і раптом озирнись, а це вже роки й роки.*

Шляхом градаційного п'ятикратного нанизування на ланку сприйняття слова «мить» розсувається у безмежність чинник часоплину, скоріше – його стрімкого лету, нарощування, згущення часової матерії до іншої проміжної величини – «роки й роки» – «віки».

Спосіб градації в осмисленні хронотопу нерідко зустрічаємо в Ліни Костенко. Згадаймо хоча б поезію «І засміялась провесінь: - Пора!..» з її просторовим само розгортанням архетипного образу лану («За ланом лан, за

ланом лан і лан...») до драматичного усвідомлення незвичайності часоплину («...усі вже йдуть за часом, як за плугом»).

У тексті «Послухаю цей дощ. Підкрався і шумить» динаміка часопросторового світомислення демонструє категорії минулого і майбутнього водночас, єднаючи гіпотетичний світ буття душі в реальності й у просторовій пам'яті:

*А це уже віки. Ніхто уже й не зна,
в туманностях душі чи, може, Андромеди,
я в мантиях дощу, прозора як скляна,
приходжу до живих і згадую про мертвих.*

Приходить на пам'ять парабола руху ліричного «Я» в поезії Ліни Костенко «Чоловіче мій...». В обох названих поезіях художній факт виходу душі ліричної героїні за межі реального часу актуалізовано каналом впрошування власного «Я» в опредметнений світ великої всеохопної людської приязні до всього довколишнього. Цей постулат єдності в любові і взаєморозумінні часто набуває аксіоматичного вираження:

*Я дерево, я сніг, я все, що я люблю.
І може, це і є моя найвища сутність.*

У промені цієї філософії буття людського духу в природі особливим чином ліризується мотив розуміння власної присутності у світі як миттєвості, яка має єдину перспективу тривання у вічності – простір приязні й любові, який твориться сердечною енергією людського «Я».

У процесі наших спостережень над словом Ліни Костенко переконуємося, що знаки часопростору в межах ліричної мініатюри несуть по-особливому значущу інформацію. Промовистий приклад – короткий текст вірша «Біля білої вежі». Строге письмо художниці спонукає до графічного сприйняття малюнка, зафіксованого концептуальними архетипічними образами в чорно-білій гамі: Біля білої вежі / чорне дерево. Спи.

Фрагмент міг би видатися елегійною замальовкою, частиною нейтрального пейзажу. Наказова форма дієслова пропонує принцип своєрідного діалогу, в якому один з учасників має сприймати вербалізований розум ліричної героїні (чи всезнаючого мовця), реагувати на запрошення до сну як уявного простору, в якому все може збутися:

*...Хай нам сняться степи.
Хай присниться що хоче. Поле, човен, млинок.*

Поетична уява розгортає межі сну, ставлячи в один предметний ряд знані образи (степи, поле, човен, млинок), ніби заново обживаючи нову реальність у якій той «інший», у діалозі має почуватися комфортно, звично, затишно. Весь уречевлений світ набуває горизонтального спрямування, фіксований вищеназваними архетипними знаками українського прадавнього буття. Тому наступне припущення – «Може, хто нас із Марса розглядає в бінокль», вимовлене зумисне просто, аж буденно, відкриває глибокі смисли раптової вертикалі поступового осягнення світу, ніби уповільнено розкодовуючи оту несподіваність нового вектора.

Знак тривоги, поданий в контексті дискомфорту ошуканої людської особистості, розвивається в останній строфі ліричного етюд, де тривога із підтексту виринає й інтонується схвильованим монологом, закріпленим традиційним для українців початковим «ой», що виконує роль камертона, котрий чутливо ловить ноту нефальшивого смутку:

Ой, живу, впівголоса, впівсили.

Відкладаю щастя – на коли?

Знак питання передую наступному окличному, який завершить процес трансформації настрою смутку чи печалі в жорсткішу фазу – розпач:

Скільки цвіту з мене обтрусили...

Скільки яблук з мене продали!..

Чи знімається цей стан розпачу в цьому тексті? Ні. Але в циклі «Осінні карнавали» є спроба урівноважити тривогу надією. Спочатку це справді ніби несміливий обнадійливий проблиск, продемонстрований у поезії, котра йде слідом за попередньою: «Розвиднилось траві – упали такі роси! / Ще, може, буде трішки не зими».

У площині впізнаваного з попереднього тексту зіставлення «ми – дерева» смутку, зумовлений передчуттям суворої пори, так само артикульовано знаками біди:

*В лісах блукають згорблені колоси –
дерева, неприкаяні, як ми.*

Їм сумно, як і нам. Ніде немає літа.

Од холоду в ногах посиніли дуби.

«Я шукаю надію для тебе, світе ясний, – каже поетеса. – І знаходжу силою своєї любові і співчуття». Багатозначність поетичних асоціацій у тексті Ліни Костенко часом шокує: в образному світі переплетено глибоко особистісне зі світовим, чисто людське страждання із болем природи, ошуканої тією ж людиною.

Всі ми – яблуні, облиті купоросом.

Всі ми здатні родити лише дрібні гіркущі яблучка.

І коли наш господар чіпляє на нас рум'яні

бутафорські плоди –

ілюзію урожаю –

коріння наше болить у нашій землі.

Логіка художнього мислення Ліни Костенко виводить нас із світу поетичних симбіозів у реальність громадянського мислення як мужнього вчинку. Це теж знак доби:

Я вийшла із цього саду.

Наді мною нема господаря.

Мені дорога лише земля, з якої я расту.

Я стою одиноко, але в промерзлих суцвіттах

передчуваю свої перші справжні яблука.

Дослідники творчості Ліни Костенко часом традиційно замикають її осінні пейзажі на смутних, печальних настроях, а проте стан душі, задивленої

у красу, у її ліричної героїні – чаруючий. Окремі мініатюри світяться золотим сяйвом незбагненої таємниці осіннього прощання:

*Самі на себе дивляться ліси,
розгублені од власної краси.
Немов пройшов незримий Левітан –
то там торкнув їх пензликом, то там.*

Поетичний пейзаж як драматичне дійство у тексті Ліни Костенко має особливу тональність – лагідну, співчутливу, розуміючу. Це чисто жіноча мелодія, м'які обертони якої споріднені з музичними – на рівні фоніки і живописними – на зрізі кольору. Кольоровий спектр щедро опромінює печальну мить надією. Відчуваємо, як ситуація катарсису викликає емпатію для оптимізації поетичного кадру:

*Красива осінь вишиває клени
червоним, жовтим, срібним, золотим.
А листя просить: - Виший нас зеленим!
Ми ще побудем, ще не облетим.*

Антропоморфізація картини досягається ще й локально жіночим дійством – вишиванням. Камерність цієї сцени забезпечена довірливою щирістю інтонацій, за якою чуємо мелодію вічної надії на неперебутність краси.

Повторене прохання звучить як прагнення утримати невловно прекрасну мить буття, розгортає лінію вітальності, замилювання живим світом:

*А листя просить: - Дай нам тої втіхи!
Сади прекрасні, роси – як вино.*

Пригадується роздум Рільке: «Це все побачене, і побачене не раз. Відчуваєш прохолоду багатьох ранків, коли художник вставав перед світанком і, тремтячи від сподівання, виходив, щоб споглядати кожную сцену величної вистави і нічого не пропустити із захоплюючого дійства, що тут починалося. Цю картину мальовано з серцем, що тріпотіло в грудях, вона – поворотний пункт. Вона відкриває не один, вона відкриває тисячі нових шляхів до природи».

І Рільке, й Ліна Костенко вихопили із життєвого хаосу мить первісної сутності природи, котра відгукнулася в душах, які не відділяють себе від неї.

«Я на планеті дерево людське. / Мене весь час підрубують під корінь».

У печальній констатації Ліни Костенко чітко окреслився дихотомічний образ людської природи, архетипічна основа котрого покликана опритомнювати людську душу в найгрізніших просторах цивілізації. Отож, доторк до поетичного живопису Ліни Костенко дозволив нам відчутти, як сокровенно інтимне спілкування з природою сприяє духовно-моральному одужанню людини. Суть цього процесу не лише в осягненні прекрасного в драматичному й драматичного в прекрасному, а й в усвідомленні себе часткою всезагального, ланкою в безконечному поступі людських поколінь, досягненні гармонії між внутрішнім, людським, і зовнішнім – природнім. Саме ця дорога веде людину до найдосконаліших взаємин із собі подібними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Костенко Л. В. Вибране. – К.: Дніпро, 1989. – 558 с.
2. Бескова И. А. Как возможно творческое мышление? – М.: ИФГАН, 1993. – 198 с.
3. Брюховецький В. С. Ліна Костенко: Нарис творчості. – К.: Дніпро, 1990. – 260 с.
4. Огтега-і-Гасет. Что такое философия? – М.: Наука, 1991. – 408 с.
5. Калина Н. Ф. Основа психоанализа. – К.: Ваклер, 2001 – 352 с.
6. Літературознавча енциклопедія: У 2 т. / Укл. Ю. Ковалів. – К.: Академія, 2007.

Стаття надійшла до редакції 22.10.2013

Векуа О.В., к.філол.н., доц.,
Национальный университет пищевых технологий

Пейзаж как сфера поэтического философствования в лирике Лины Костенко

В статье описываются проблемы «прочтения» делается анализ психологических аспектов души. Рассмотрено творчество как преодоление хаоса, новое понимание взаимодействия автора и текста. Анализируется стихотворение Лины Костенко «Послушаю цей дощ» с точки зрения пейзажа и гармонии двух субстанций – «Я» и «дождь», человеческую природу, осознание себя и красоты мира, что воспроизводит для читателя глаз писателя.

Ключевые слова: психология, текст, автор, поэзия, анализ.

Vekua O.
National university of Foods Technology Kyiv

Nature as a sphere poetic philosophizing in the lyrics by Lina Kostenko

The article outlines the problem, "reading" and analyzes of psychology problem. Considered as overcoming the chaos of creativity, new insights interaction author and text. We analyze a poem by Lina Kostenko "Listen this rain" from the point of view of the landscape and the harmony of two substances - the "I" and "rain", human nature, self-awareness and the beauty of the world that reproduces the eyes of the writer to the reader.

Key words: psychology, text, author, poetry, analysis.

Гаєвська Н.М., к.філол.н., проф.,
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка
Векуа О.В., к.філол.н., ст.викл.,
Національного університету харчових
технологій

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ЖИТТІ ТА ТВОРЧОСТІ АНДРІЯ МАЛИШКА

У статті йдеться про роль Т.Шевченка в житті та творчості А.Малишка.

Ключові слова: поезія, лірика, материнство, архетип, вплив, почуття.

Т. Шевченко відігравав і відіграє значну роль у творчості наших митців художнього слова. Як відомо, після смерті Кобзаря було чимало епігонів, які намагалися писати «як Шевченко». В українському шевченкознавстві досить детально про це йдеться. Але справжній митець завжди брав за взірця Тараса Шевченка, залишаючись оригінальним, неповторним. Коли говорити про Андрія Малишка, то слід зауважити, що поет продовжив кращі традиції великого Кобзаря. Вже ранні твори А. Малишка пройняті героїчним минулим (зб. «Народження синів» (1943 р.), «Листи червоноармійця Опанаса Байди» (1940 р.). І хоч А. Малишка віддаляє від Шевченка значний час, але, незважаючи на часові відстані, обоє зверталися до спільних тем. Їх чимало, але одна тема — материнська — наскрізна у творах цих двох митців, бо для них «у нашій раї на землі нічого кращого немає, як тая мати молодая з своїм дитятком малим». Так, у статті «Оповитий любов'ю» А. Малишко пише: «Невмирущі материнські образи Шевченка, сповнені ніжності й рафаелівського світла, святої доброти і ласки до своїх дітей, ніби живі, вийшли із слов'янського епосу із мудрих українських дум» [1, 265].

Справді, у багатьох поезіях Шевченка жіночий образ посідає значне місце. Це і дівчина-покритка («Катерина»), і жінка-вдова («Наймичка»), і жінка-кріпачка («Сон»). Як поет, Т. Шевченко не обожає жінку, він їй, звісно, співчуває, сумує через її гірку жіночу долю, але разом із тим він надає їй «соціального статусу». М. П. Гнатюк у статті «Поема “Марія”» зазначав, що у Кобзаря «ставлення до жінки є мірилом справедливості, морального здоров'я, соціальної розвиненості людської спільноти», й він «поставив [її] у центр обертання всього суспільного життя» [2, 27]. Саме такий жіночий образ відтворює А. Малишко у своїх поезіях. Обидва митці йдуть від найдавнішого архетипу матері, бо, як пише К. Юнг, «у підсвідомості мати залишається, як і раніше, могутнім первісним образом, який забарвлює і навіть визначає, в процесі свідомого індивідуального життя та визначає наші почуття і наше ставлення до вільного навколишнього світу, але в такий витончений спосіб, що свідомість здебільшого нічого не помічає». У використанні архетипу матері виявилася не лише висока обдарованість Т. Шевченка й А. Малишка, але й глибина їх філософської думки. Жіночий образ і образ України-матері Кобзар прищепив всім наступним поколінням і, звісно, А. Малишко не був винятком. А швидше навпаки. В А. Малишка, як і в Т. Шевченка, образ матері ототожнюється з Україною. Творам митців притаманний глибокий патріотизм, філософія, психологізм: «Україно моя, мені в світі нічого не треба, тільки голос твій чути і ніжність твою берегти» («Україно моя», А. Малишка) та «Нема на світі України, немає другого Дніпра» («І мертвим, і живим...» Т. Шевченка).

Мати для А. Малишка, як і для Т. Шевченка, — свята. Скільки почуттів, думок, душевних сил вкладено у «Пісню про рушник»; у поезії символ рушника — це символ дороги, розлуки. Використано фольклорну символіку і традицію, йдеться насамперед про безкорисливу материнську любов. Крім образу рушника, можемо говорити про образи дороги, хліба, дому. Ці образи притаманні й поезії Т. Шевченка:

Везе Марко Катерині
Сукна дорогого,
А батькові шитий пояс
Шовку червоного,
А наймичці на очіпок
Парчі золотої
І червону добру хустку... («Наймичка»).

У А. Малишка: «Мати моя, опада сніжок, килимом стеле путь...», «Сиділа мати, ніби груша дика, / У сивому цвітінні... / На хліб та сіль запрошує до столу... », «Стала мати, коло хати, Рожу підломила...», «Мати хліб і сіль давала, / А сестра обнову: / Дві сорочки дарували, / Хусточку шовкову».

Як слушно зауважує Д. Павличко, «Малишко любив свою матір, а в ній своє походження, свій рід, свій дар, свою долю... Ця любов була, мабуть, найголовнішим джерелом його творчості, вона щоразу повертала йому натхнення і нагадувала йому, в ім'я чого він працює, вона була сенсом його схвильованості й суттю його мислення» [3, 39]. Саме узагальнений і особистісний образ жінки-матері маємо в А. Малишка. Ніжність, благородство, доброта, любов до людей, до своєї дитини — ці риси притаманні жінці-матері. Д. Павличко зазначав: «Згодом це дало підставу М. Рильському написати: “Одним із наскрізних у поезії Малишка образів є образ матері (як наскрізним він був у Шевченка)”». І. Франко, аналізуючи «Наймичку» Кобзаря, писав: «Чуття у неї ... сильне, високе, любов до дитини така могутня, що перемагає все інше, заслонює перед нею весь світ, заставляє забути про себе саму, віддати все своє життя для хвилиної покути, але для довгої жертви на користь своєї дитини...». Справді, твори Т. Шевченка мали значний вплив на поезію А. Малишка і відіграли значну роль у становленні його як митця. А тому Малишко завжди, з величезним пієтетом звертався до образів самого Кобзаря, підкреслюючи могутній мистецький талант Тараса Шевченка. Адже справді, поет дав людству цілу плеяду нових образів, типів, характерів, які стали знаковими на цілі століття. Без перебільшення можна сказати, що його поетичні шедеври стали епохальними, особливо виразно образ Кобзаря постає у збірці А. Малишка «Народження синів». Так, у поезії «Тарас у кирило-мефодіївців» автор наголошує на героїчному минулому, згадує визначних діячів української культури (Сковорода, Куліш, Шевченко, Костомаров та ін.). А в наступних наведених рядках хіба не чується відгомін поетичних рядків Т. Шевченка:

Єднаймось сироти і вдови,
Не буде милості від неба... [1, 278].

В окремих поезіях А. Малишка теж використані Шевченкові мотиви («Про Перебендю», «Гості», «Сипала порошею завія», «І льотчики, і мореходи», «Пам'ятник Тарасові», «На горі Чернечій» та ін.). Наприклад:

Лягаю у землю чорними костями,
Реве Дніпро й лани широкополі

Медами пахнуть, колосом шумлять,
І де вже ті недолюдки погані –
Царі, псарі, і гончі, і сатрапи?
Могили їх взялись чортополохом,
А кров моя у слові ожива [1, 276].

Бий же струни горе — не біда,
Йди в танець, Ярема Галайда,
Йди в танець, Оксана із Вільшани!
Скільки в тебе старче, тої шани? [1, 273–274].

А. Малишко часто бере певні ключові теми, мотиви з поезій Кобзаря:
Мов дуб шумний, напоєний снагою,
І не зганьби —
І я клянусь: — Тарасе!
А сонце сходить...

Під Києвом біля доріг вишневих,
І напис на граніті вимовляє:
Хай гине цар! Нехай живе співець! [1, 276].

Певні ремінісценції знаходимо і у віршах «Сипала порошею завія» і «Льотчики і мореходи». А. Малишко інколи в своїх віршах дає своєрідний портрет самого Кобзаря; так, наприклад, у вірші про Т. Шевченка він пише:

Хоч літ проминуло немало,
Зів'яло квіту й зацвіло,
Та ми знімаєм покривало
І круто зведене чоло
Ясніє думою... [1, 279].

А. Малишко майже в кожному творі, присвяченому Т. Шевченкові, вірить у невмирущість його поезії, її глибинність: «І несуть, несуть співці новітні, / Дум твоїх неміряну глибіню» (1, 281). Географія подій, що відбуваються в поезіях, і їх тематика широка, але здебільшого – це Україна, українська земля, її люди («На горі Чернечій», «Пам'ятник Тарасові», «Тарас у кирило-мефодіївців», «Зустріч з Яриною», «Про Перебендю» та ін.).

Своє ставлення до Т. Шевченка А. Малишко висловив також у численних публіцистичних виступах. Хіба не вчувається огненне слово Кобзаря в таких рядках А. Малишка: «Творіння поета, зібрані в “Кобзарі”, – це енциклопедія людських пристрастей, думи і заповіді великого сина великому народу, за них він все життя мучився своєю душею, ніс тягар неволі; незламний людинолюб і оптиміст, він прорікав: “Караюсь, мучуся, але не каюсь...”» [1, 238] – і далі: «Його обличчя звернуте до нас, і його голос лунає між нами. Він стоїть на боці людської правди на землі у бронзових пам'ятниках, у школах і землях його імені, в сім'ї вольній, новій» [1, 257].

Шевченко відіграв значну роль у становленні А. Малишка як митця. Відчули на собі вплив Кобзаря і чимало поколінь українців; із цього приводу І. Дзюба зазначав: «Шевченко значить так багато, що сама собою

створюється ілюзія, ніби ми все про нього знаємо, все в ньому розуміємо, і він завжди з нами, в нас. Та це лише ілюзія. Шевченко як явище велике і вічне невичерпний і нескінченний. Волею історії він ототожнений з Україною, і разом з її буттям продовжується його буття, вбираючи в себе нові дні і новий досвід народу, відзиваючись на нові болі й думи, стаючи до нових скрижалей долі. Він росте і розвивається в часі, в історії, і нам ще йти і йти до його осягнення» [4, 16].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Оповиті любов'ю // Андрій Малишко. Твори в десяти томах. — К., 1974. — Т. 10. — С. 265. Далі цитуємо за цим виданням, вказуючи том і сторінку.
2. Гнатюк М.П. Поема «Марія» / Микола Гнатюк // Радянське літературознавство. — 1974. — № 3. — С. 27-35.
3. Ільницький Д. Дмитро Павличко: Нарис творчості. — К.: Дніпро, 1985. — 189 с.
4. Дзюба І. На вічній шляху до Шевченка // Вічний як народ. Сторінки до біографії Т. Г. Шевченка. — К.: Либідь, 1998. — С. 5-16.

Стаття надійшла до редакції 04.11.2013

Гаевская Н.М., к.филол.н, проф.,
Институт филологии КНУ имени Тараса Шевченко
Векуа О.В., к.филол.н, ст.препод.,
Национальный университет пищевых технологий

Т.ШЕВЧЕНКО В ЖИЗНИ И ТВОРЧЕСТВЕ А.МАЛЫШКО

В статье речь идет о роли Т. Шевченко в жизни и творчестве А.Малышко.

Ключевые слова: поэзия, лирика, архетип, влияние, чувства

N.M.Hayevska, Cand.Philol.Sci.
Professor Institute of Philology at Taras Shevchenko Kyiv National University
O.V.Vekua, Cand.Philol.Sci.
Senior Lecturer National
University of Food Technologies

SHEVCHENKO IN LIFE AND CREATIVITY A.MALSHKA

In article Rech are talking about life and creativity A.Malshko.

Keywords: poezyya, lyrics, archetype, Effect, feelings